

Наукова платформа

Open Science Laboratory

**СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ
ТА КОНЦЕПТУАЛЬНІ ШЛЯХИ РОЗВИТКУ
ОСВІТИ І ПЕДАГОГІКИ**

Матеріали

**VI Міжнародної науково-практичної інтернет-конференції
(м. Київ, 22 вересня 2021 року)**

Самостійне електронне текстове
наукове періодичне видання комбінованого використання

УДК 37

ББК 74

C-916

ISSN 2709-6750

Сучасні тенденції та концептуальні шляхи розвитку освіти і педагогіки [зб. наук. пр.]: матеріали VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції (м. Київ, 22 вересня 2021 р.). Київ, 2021. 111 с.

Збірник містить матеріали (тези доповідей) VI міжнародної науково-практичної інтернет-конференції «Сучасні тенденції та концептуальні шляхи розвитку освіти і педагогіки», у яких всебічно висвітлено проблеми сучасної освіти, а автори обмінюються педагогічним досвідом.

Видання призначене для вчених, педагогічних та науково-педагогічних працівників, здобувачів наукових та освітніх ступенів.

VI Міжнародна науково-практична інтернет-конференція
«Сучасні тенденції та концептуальні шляхи розвитку освіти і педагогіки»
(м. Київ, 22 вересня 2021 р.)

Адреса оргкомітету та редакційної колегії:

м. Київ, Україна

E-mail: conference@openscilab.org

www.openscilab.org

Наукові праці наведені в алфавітному порядку та згруповані за напрямками роботи конференції.

Для зручності, беручи до уваги, що видання є електронним, нумерація та загальна кількість сторінок наведені з врахуванням обкладинки.

Збірник на постійній сторінці конференції: <https://openscilab.org/ru/?p=5293>

*Матеріали (тези доповідей) друкуються в авторській редакції.
Відповідальність за якість та зміст публікацій несе автор.*

ЗМІСТ

* зміст інтерактивний

(натиснення на назву призводить до переходу на відповідну сторінку)

НАУКИ ПРО ОСВІТУ ТА ПЕДАГОГІЧНІ НАУКИ В ЦІЛОМУ

Вишневська Л.В., Попович Т.А., Капітонова Н.В.

ЕКОЛОГІЗАЦІЯ ШКІЛЬНИХ КУРСІВ ХІМІЇ ТА БІОЛОГІЇ – ОСНОВНИЙ ШЛЯХ ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ ШКОЛЯРІВ..... 6

Перлова А.В.

ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ УКРАЇНИ В СУЧАСНИХ УМОВАХ..... 17

Самойленко Н.С.

ВИКЛАДАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ – ВИКЛИКИ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ..... 20

ДОШКІЛЬНА ОСВІТА

Романюк К.О.

ОБґРУНТУВАННЯ ЦІННОСТІ ЗАСТОСУВАННЯ ТЕРАПЕВТИЧНОГО МАЛЮНКУ ДЛЯ ЕМОЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДІТЕЙ В УМОВАХ ДНЗ 26

ПОЧАТКОВА ОСВІТА

Ropomarenko O.D.

BOOK TRAILER AS A POWERFUL TOOL OF FORMING READER'S INTEREST OF PRIMARY SCHOOL CHILDREN WITH CLIP THINKING IN THE CONTEXT OF CHILDREN'S READING CRISIS..... 30

ФІЗИЧНЕ ВИХОВАННЯ І СПОРТ

Deák József

СЛАВА ОЛИМПИОНІКАМ 5-Х ВАЛЬДОРФСКИХ КЛАССОВ В ВЕНГРИИ, В УКРАИНЕ И В РОССИИ!..... 39

Бяков Д.В.

ОСОБЕННОСТИ ОРГАНИЗАЦИИ ЗАНЯТИЙ ПО ФИЗИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЕ И РАЗВИТИЕ СТУДЕНЧЕСКОГО СПОРТА В СИСТЕМЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ 46

ТЕОРІЯ ТА МЕТОДИКА НАВЧАННЯ

ВИКЛАДАННЯ КИТАЙСЬКОЇ МОВИ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ – ВИКЛИКИ ТА НОВІ МОЖЛИВОСТІ

Самойленко Наталя Сергіївна

Викладач кафедри східних мов Харківського національного педагогічного
університету імені Г.С. Сковороди

2020 рік вніс певні корективи у навчальний процес у країнах усього світу. Школярі, студенти та викладачі вимушені були покинути звичні шкільні класи та університетські аудиторії і вчитися працювати з дому, передаючи всю важливу інформацію через монітори своїх комп'ютерів. Такі нововведення викликали певний стрес у кожного без винятку, хто задіяний у навчальному процесі, адже сьогодні більшість шкіл працюють за старою і звичною, але не надто ефективною системою, у якій вчитель розповідає тему, учні відповідають на запитання та роблять певні вправи. Із сучасного у такій системі – це завдання у вигляді модних нині тестів та проєктів.

Дистанційне навчання дало можливість переглянути підхід до передачі інформації на уроках, взявши до уваги не тільки нові онлайн-платформи, яких останнім часом з'явилося безліч, але й особливості сприймання інформації сучасними дітьми.

Згідно з «Теорією поколінь» Н. Хоува та В. Штрауса, яка базується на твердженні, що історія суспільних процесів циклічна й «повторюється» кожні 80–90 років, сучасні вчителі мають справу з так званим поколінням Z, або «цифровим поколінням». Це учні, які народилися після 2000 року. Їх об'єднує мережа Інтернет, YouTube, мобільні телефони та різноманітні месенджери і соцмережі. Такі діти дещо інакше сприймають інформацію, ніж попередні покоління. Тож і освітні умови мають бути для них створені інакші.

О. Любченко, кризовий психолог, трансформаційний тренер, звертає увагу викладачів на наступні особливості дітей покоління Z.

1. Із дітьми гаджетів потрібно говорити «твітами», тобто коротко і з перервами, завдання розсилати на гаджети. Будь-яке завдання краще розбивати на десяток дрібних і розписувати кожен крок, не сподіваючись на допитливість. Шаблони не обмежують, а заспокоюють покоління Z. Креативність виявляється, коли вони знаходять недоліки в шаблонах або шукають нові версії.

2. Покоління Z відгороджується від усього, що викликає дискомфорт. Якщо їм цікаво і вони самі цього хочуть – готові гарувати. Як тільки з'являється «треба» – активність знижується. Тому матеріал на уроці потрібно подавати цікаво, з елементами гри та в комфортних умовах. Комфортні, стильні та модернізовані класи спонукають сучасних дітей бігти на заняття. Якщо немає матеріальної бази, слід використовувати оригінальні роздруківки та нестандартне оформлення кабінету.

3. Сучасні діти збиваються у віртуальні «зграї». Належність до групи в соцмережах для них надзвичайно важлива. Тому вчителю варто виділяти час на уроці для зворотного зв'язку, обміну досвідом, роботи у групах. Варто завести в соцмережі групу для класу, яку будуть вести діти, а не дорослі.

4. Учні люблять вести блоги, які для них стали публічними особистими щоденниками. Тому в навчанні варто організовувати як публічне, наприклад, запропонувати учням зняти відео про виконання досліду. Вони зроблять це охочіше, ніж записуватимуть результати в зошит [1].

Окрім усього вищезазначеного, дітям покоління Z притаманне кліпове мислення (слово «сір» перекладається з англійської як «фрагмент, відрізок»).

Кліпове мислення — це мислення, яке зорієнтоване на миттєве, поверхнєве сприймання інформації, що постійно фрагментарно змінюється перед очима. Ці множинні спалахи, уривки, шматочки називаються кліпами — звідси і назва. Формується в умовах сучасної кліпової культури — так називають епоху господарювання засобів масової комунікації.

У кліпового мислення є багато недоліків. Серед них:

- проблеми з великими текстами (стислі виклади пишуть добре, проблему викликають твори, перекази з підручника, читання великих об'ємів текстів; вони звикли до дозованого сприйняття матеріалу, до маленьких, яскравих шматочків; коли кліпове мислення стикається з текстом на кілька десятків сторінок, який йде суцільним простирадлом без ілюстрацій - ось тоді вони відчувають сильну перевтому і скаржаться на втому);

- нездатність до глибокого аналізу (усе, на що здатне кліпове мислення при перегляді матеріалу, - визначити, цікавий він чи ні, виділити ключову думку, побачити заховану родзинку вже не виходить; такі найважливіші розумові операції, як синтез, узагальнення, порівняння, виявляються погано сформованими, тому сучасні діти - лише споживачі інформації, але засвоїти її у повній мірі вони не можуть);

- низька концентрація уваги (багатозадачність, постійні переходи з одного на інше, мерехтіння розрізнених фрагментів розсіює увагу, і в подальшому учні вже не можуть зосередитися на якійсь конкретній темі. Дитині важко всидіти на одному місці 40 хвилин, слухаючи однотонні розповіді вчителя і однокласників у дошки. Тому найбільш досвідчені й мудрі викладачі намагаються використовувати різні види діяльності на уроці. І відеоролик прокрутити, і презентацію показати, і ілюстрації розвісити. Це хоч на якийсь час, але все-таки ловить увагу учнів).

Проте у кліпового мислення є і свої переваги, на які слід звернути увагу та використовувати у педагогічній діяльності:

- ефективна робота з уривками (вміють швидко і оперативно працювати з невеликими шматочками інформації, їм достатньо одного погляду на фрагмент, щоб уловити суть і зробити відповідні висновки, тому школярам простіше представляти матеріал у вигляді презентації і складати схеми);

- швидкість реакції (листування одразу з декількома контактами вимагає швидкого перемикання з одного чату в інший, при цьому треба пам'ятати

образ того, кому пишеш, щоб не переплутати адресатів; гортаючи новинну стрічку, люди моментально аналізують, який пост лайкнути, який репостнути, який надіслати другу або закріпити у себе в обліковому записі; клацаючи канали на пульті, потрібно за секунду охопити інформацію - що це за канал, яка передача (кіно) йде, чи викликає вона інтерес, залишитися тут або продовжити пошук; усе це розвиває швидкість реакції, яка в багатьох життєвих ситуаціях виявляється досить корисною);

- багатозадачність (сучасні діти вміють справлятися з декількома справами одночасно, досить поглянути на те, як вони виконують домашні завдання - вони можуть робити письмове завдання, котре потребує високої концентрації уваги, одночасно у них у вухах можуть бути навушники з гучною динамічною музикою, також перед ними зазвичай лежить телефон з декількома відкритими вкладками; одночасно вони спілкуються у чаті з однокласниками та переглядають нові повідомлення у соцмережах);

- імунітет від перезавантаження (люди старшого покоління не можуть фізично без шкоди для здоров'я сприймати фрагментарний і швидкий потік інформації, вони намагаються зосередити свою увагу на чомусь одному, але не встигають, їм хочеться вникнути у суть події, розібратися у ній, але на екрані з'являється вже зовсім інший сюжет – це їх дратує і втомлює; на відміну від сучасної молоді, які можуть цілу добу сидіти у гаджетах і почувати себе відмінно; кліпове мислення дозволяє їм мозку отримувати інформацію дозовано, не перевантажуючи інтелект і пам'ять, психологи називають це своєрідним механізмом адаптації до розвитку інформаційних технологій);

- охоплення інформації (людина з лінійним типом свідомості (протилежним кліповому) буде застрягати на кожному сайті, який запропонує йому пошукова система і яка буде здаватися їй необхідною, вчитуватися, розуміти, запам'ятовувати, робити позначки, щось заучувати. За день вона перегляне 3-4 таких тексти. Так, у неї буде глибоке розуміння теми, але далеко не всеосяжне, тому що якісь аспекти досліджуваного явища будуть міститися в

тексті, який знаходиться тільки на п'ятій сходинці пошукової системи, але до неї руки дійти просто не встигли. Натомість сучасний студент, імовірно за все, спочатку знайде декілька тематичних відео, за 5 хвилин ролика прослухає необхідний об'єм матеріалу, у цей час він встигне поїсти, попити та поспілкуватися із друзями в чаті, потім розпочне роботу з текстами – використовуючи голосових помічників (Аліса або Сірі), надасть команду, відкриє одразу близько 10 сайтів з перших позицій та почне швидко, вертикально їх переглядати; HTML-заголовки дозволять йому одразу визначити, чи потрібне це йому; з одного тексту скопіював один абзац, з іншого — другий. У результаті виходить набагато більше охоплення інформації за короткий проміжок часу, проте, звичайно, досить поверхневий).

Беручи до уваги усе вищезазначене, можна зробити висновок, що із ситуації, яка склалася в умовах пандемії, коли і учні, і вчителі під час локдаунів мають переходити на дистанційне навчання, можна взяти максимум корисного і створити оптимальні умови для ефективного навчання, зокрема для вивчення учнями китайської мови. Для створення таких умов уже існують безліч онлайн-платформ. Серед найбільш вдалих, на нашу думку, є онлайн-дошка Miro (miro.com). Візуально та за своїм функціоналом вона відповідає усім вимогам сучасного учня:

- під час уроку створюється міні-ком'юніті, коли кожен учень може зайти на дошку та побачити там однокласників;
- під час уроку можливо відправляти свої реакції – звичні смайли та лайки, а також можна вести чат – ставити питання та коментувати те, що відбувається на уроці;
- враховуючи особливості кліпового мислення, на дошці завдання можна розмістити таким чином, щоб види занять на уроці постійно змінювалися (як можна побачити на Рис. 1, учні можуть розібрати нові слова, почитати діалог, потім перейти по посиланню на платформу Quizlet.com, щоб завчити нові слова та виконати тест, під керівництвом вчителя зайти на платформу Kahoot.it та

позмагатися з однокласниками у тому, хто краще завчив матеріал, додатково можна переглянути відео з поточної теми та деяку додаткову інформацію).

(Рис. 1)

Підводячи підсумки, слід зазначити, що сучасні реалії хоча і мають недоліки, вносять певні корективи у навчальний процес, роблять серйозні виклики викладачам, але, у той же час, перед нами з'явилася чудова можливість переосмислити підхід до викладання, відійти від шаблонів та зробити процес навчання цікавішим та ефективнішим.

Список використаних джерел

1. Мірошникова А. Головні риси сучасних школярів та як їх спрямувати в корисне русло [Електронний ресурс]/Аліна Мірошникова. – Режим доступу: <https://osvitoria.media/opinions/yak-vchytelyam-porozumitysya-z-tsyfrovym-pokolinnym-ditej-porady-psyhologa/>.
2. Гіренко Ф. І. Кліпова свідомість. – Москва: Проспект, 2016. - 256 с.